

POSEBNI PROGRAM VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA
NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I

UČNI NAČRT
za področje **GLASBENA VZGOJA**

Pripravili:
Irena Roblek
Loredana Sajovic
Irena Stergar
Darinka Pirc

Strokovna redakcija:
mag. Janja Cotič

Ljubljana, 2004

KAZALO

1.	OPREDELITEV PODROČJA	3
2.	SPLOŠNI CILJI	4
3.	OPERATIVNI CILJI PODRČJA	5
3.1.	NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I – 4. STOPNJA	5
4.	OPIS OSVOJENIH ZNANJ IN VEŠČIN	12
5.	ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI	12
6.	PRILOGA	13
6.1.	Specialno-didaktične posebnosti	13
6.2.	Medpodročne povezave	14
6.3.	Časovni okvir	14
6.4.	Kako uporabljamo učni načrt	16

1. OPREDELITEV PODROČJA

Glasba je umetnost, ki izraža misli, čustva, razpoloženja in predstave z zvoki. Ker je vsak učenec nedeljiva celota, glasba posega na vsa področja njegovega učenja in uresničuje široko paleto vzgojno-izobraževalnih smotrov. Spretnosti in znanja, ki jih učenec pridobiva s sodelovanjem preko različnih glasbenih aktivnosti, potrebuje tudi pri vseh drugih dejavnostih in opravilih. Z lastno aktivnostjo pa omogoča in spodbuja prenos teh spretnosti in znanj na vsa svoja razvojna področja. Prav zato ima glasba tako pomembno vlogo pri učenčevem socialnem, emocionalnem, intelektualnem in fizičnem razvoju.

Glasbene dejavnosti in njene vsebine so zelo raznolike. To omogoča, da se glasba dotakne prav vsakega; seveda na poseben, njemu primeren način. So vir, iz katerega lahko črpamo za vsakega učenca toliko, kolikor zmore, potrebuje, si želi in kolikor je potrebno, da si ob tem razvija glasbene sposobnosti ter se tudi drugače vsestransko razvija.

Najpomembnejši cilji glasbene vzgoje pri delu z učenci z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v razvoju so:

- da imajo glasbo radi, da jim postane pomembna sopotnica v življenju in ji znajo prisluhniti
- da doživljajo glasbene vsebine na svoj način, da se v skladu s svojimi možnostmi vživijo vanjo in jih čustveno sprejemajo ter začutijo v glasbi njene estetske komponente
- da optimalno razvijejo svoje glasbene sposobnosti; predvsem ritmični in melodični posluš

Kakšen bo nivo doseganja teh ciljev, bo seveda odvisno od mnogih dejavnikov, predvsem pa od učenčevih sposobnosti.

2. SPLOŠNI CILJI

- spodbujati veselje do glasbe
- razvijati interes in željo po glasbenem udejstvovanju in vključevanju v glasbene dejavnosti
- navajati na slušno zaznavanje, poslušanje zvokov in glasbe
- razvijati sposobnosti za doživljanje glasbe in njenih vsebin
- spodbujati k aktivnemu poslušanju glasbe
- razvijati ritmični in melodični posluš ter sposobnost glasbenega pomnjenja
- spodbujati k skupinskemu glasbenemu izražanju (pevske, instrumentalne in plesne skupine)
- vplivati na oblikovanje in kultiviranje osebnosti
- ustvarjati glasbo po lastni zamisli in domišljiji
- izražati glasbena doživetja in vsebine z gibalno, likovno ter besedno komunikacijo
- z glasbo in njenimi vsebinami spodbujati intelektualni, čustveni, socialni in motorični razvoj
- ohranjati ljudsko izročilo z izvajanjem ustreznih ljudskih pesmi in plesov ter z izdelovanjem preprostih ljudskih instrumentov
- oblikovati pozitiven odnos do domače in tuje glasbene kulture

3. OPERATIVNI CILJI PODROČJA

3.1. NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - 4. stopnja

POSLUŠANJE GLASBE

OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznajo, razlikujejo in poimenujejo različne zvoke iz okolice in ritmične ter melodične Orffove instrumente • Razlikujejo med petjem otroškega glasu in petjem odraslega pevca • Zaznajo zvoke tipičnih predstavnikov družin instrumentov • Poslušajo posnetke lastnega petja in ritmično-melodičnih instrumentalnih stvaritev • Poslušajo ljudske in umetne pesmi v različnih izvedbah • Prepoznajo znane ljudske in umetne pesmi iz ritma in melodij 	<ul style="list-style-type: none"> • Učenci ob različnih dejavnostih in na sprehodih zaznavajo, poslušajo, razlikujejo in poimenujejo najrazličnejše zvoke • Preko iger razlikujejo glasove instrumentov in jih poimenujejo • Skupaj z učiteljem posameznega učenca ali petje v skupini ter ob poslušanju ugotavljajo barvitost in raznolikost človeškega glasu • Učenci s pomočjo igre ugank ugibajo znane pesmi iz ritma ali melodije ter ob zvočnih posnetkih ugotavljajo različne izvedbe pesmi (mladi pevci, odrasli) 	<p><u>Lastni posnetki</u></p> <p><u>Različni zvoki iz narave</u></p> <p><u>Ljudske pesmi</u></p> <p><u>Tuje ljudske pesmi</u></p> <p><u>Umetne pesmi</u></p> <p><u>Instrumentalne skladbe -izbor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - R. Korsakov: Čmrljev let - P. I. Čajkovski: Vltava (odlomek) - P. I. Čajkovski: Hrestač (odlomki) - E. Grieg: Peer Gynt 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj omogoča učencem, da zaznavajo raznovrstne zvočne dražljaje • Učitelj umiri učence mere, da zmorejo prisluhniti glasbenim vsebinam • Poslušanje glasbe se izvaja v mirnem in tihem okolju • Glasbene vsebine morajo ustrezati estetskim kriterijem • Za poslušanje instrumentalne glasbe učitelj učence še posebej skrbno pripravi tako vsebinsko kot psihično (prostor, vzdušje, motivacija...) • Odlomki instrumentalnih glasbenih del naj bodo primerno dolgi in naj bodo zaokrožena celota

<ul style="list-style-type: none"> • Poslušajo kratke odlomke instrumentalnih del z ustreznimi vsebinami • Spoznajo nove glasbene vsebine • Spoznajo različne zvrsti glasbe in glasbo različnih obdobj • Poslušajo primerne glasbene pravljice 	<ul style="list-style-type: none"> • Preko glasbenih ugank čenci ugotavljajo znane in že osvojene pesmi po melodiji in ritmu, ki jih izvaja učitelj ali ob posnetkih • Zbrano prisluhnejo ljudskim, umetnim pesmim v različnih izvedbah in različnim glasbenim zvrstem • Učenci zbrano poslušajo glasbene pravljice glede na obravnavane učne teme (letni časi, živali, poklici...), vokalno glasbo ali kratke odlomke instrumentalne glasbe ustreznih vsebin ter ob tem ustvarjalno izražajo svoja doživetja z besedo, gibom, slikanjem 	<p><u>Glasbene pravljice:</u> - Mira Voglar: Gradič Papirnati čolniček</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj naj izbira glasbene vsebine, ki vzbujajo različna čustva in razpoloženja • Učitelj naj spodbuja učence, da bodo glasbene vsebine poslušali z veseljem in naj jim zagotovi dobro počutje ob poslušanju in naj jih navaja, da glasbi prisluhnejo miže • Učitelj pazi na tehnično pravilno izvedbo pri predvajanju glasbe • Učitelj izbira glasbene vsebine po lastni presoji
IGRANJE NA INSTRUMENTE			
OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilno igrajo na različne instrumente in spremljajo ritmizirana besedila ali zapete pesmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Z lastnimi, nekaterimi ritmičnimi in melodičnimi Orffovimi instrumenti ter improviziranimi glasbili spremljajo učenci 	<ul style="list-style-type: none"> • Za igranje na lastne, Orffove in improvizirane instrumente 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj pomaga in vodi učence pri vseh dejavnostih individualno, hkrati pa uvaja učence v skupinsko igro

<ul style="list-style-type: none"> • Ponovijo enostavne ritmične motive • Sami ustvarijo kratke ritmične in melodične vzorce • Občutijo težke in lahke dobe ob instrumentalnih spremljavah • Spoznajo barvne in druge simbole za ritmično-melodične spremljave ali zvočne slike • Izdelajo improvizirane instrumente iz naravnih in odpadnih materialov • Ustvarjajo lastne instrumentalne glasbene vsebine • Igrajo na improvizirana ter druga glasbila • Oblikujejo lastne ritmične spremljave že osvojenim in utrjenim pesmim • Oblikujejo enostavne zvočne slike 	<p>ponavljajoče zvoke, zloge, besedila in dvodobne pesmice v različnih tempih</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posnemajo pravilno izvajalsko tehniko igranja na Orffove ritmične in melodične instrumente • Igrajo se ritmične odmeve • Ustvarjajo lastne ritmične in melodične motive v obliki glasbenih dialogov z vodenjem ali samostojno • S pomočjo simbolov igrajo na lastne, Orffove in improvizirane instrumente ali spremljajo že osvojene pesmi in se navajajo na čimbolj estetske izvedbe • Izbirajo instrumente in predlagajo načine spremljanja že znanim pesmim • Ustvarjajo kratke enostavne zvočne slike (npr. letnih časov) s pomočjo barvnih simbolov, znakov, slik... 	<p>uporabi učitelj vsebine iz dejavnosti petja in poslušanja glasbe (ljudske in umetne pesmi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vsebine zvočnih slik so naravni pojavi in živali • Vsebine instrumentalne glasbe, ki jo ustvarjajo učenci spontano in po lastni zamisli, so različna razpoloženja 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj naj usmerja učence k izbiri ustreznih instrumentov glede na izbrano vsebino • Učitelj spodbuja učence k ustvarjanju lastnih instrumentalnih vsebin • Učitelj spodbuja učence k ritmično natančnemu spremljanju ali igranju in k čimbolj estetskim glasbenim izvedbam • Spremljave naj ne preglasijo govora, petja ali glasbe • Za igranje naj učitelj uporabi notno gradivo, ki ga sam priredi za določeno pesem (simboli) in pri tem upošteva individualne sposobnosti učencev
---	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Izdelujejo improvizirana brenkala iz naravnih in odpadnih materialov samostojno ali s pomočjo, ter nanje igrajo ali spremljajo primerne pesmi 		
PETJE			
OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporabijo osnove pevske tehnike pri petju • Ritmizirajo besedila izbranih vsebin in ob tem občutijo težke in lahke dobe v dvodobnih in tridobnih merah • Ponovijo preproste in kratke ritmično-melodične fraze z glasom • Ustvarjajo lastne preproste melodije z glasom • Osvojijo nove glasbene in besedne vsebine primerne težavnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj spodbuja učence, da preko različnih iger in dejavnosti izvajajo: <ul style="list-style-type: none"> ○ vaje za sproščeno telesno držo pri petju (gibalne vaje, pantomima) ○ vaje za vdih (vdih skozi usta in nos) ○ vaje za izdih (pihanje) ○ vaje za izreko glasov (vaje za jezik, ustnice in čeljust) • Učenci ritmično izrekajo taka besedila, preko katerih doživljajo poudarjene in nepoudarjene dobe, urijo glasovno izreko in občutek za ritem • V obliki glasbenih odmevov 	<p><u>1. SLOVENSKE LJUDSKE PESMI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ v dvodobni in tridobni meri Kol'kor kapljic Terzinka Po Koroškem, po Kranjskem Jaz pa pojdem na Gorenjsko Kaj nam pa morejo Mi muzikanti smo Regiment po cesti gre Po vodi plava Oj, lepo je res na deželi 	<ul style="list-style-type: none"> • S primernim načinom, ustrezno vsebino in v primernem ozračju poskuša učitelj doseči, da pesmice učence dovolj čustveno pritegnejo in jim tako pripevajo ali zapojejo čimbolj doživeto • Za pripevanje in petje izbira pesmice, ki zadovoljujejo estetske kriterije, potrebe, želje ter zmožnosti učencev: malo besedila, primeren tonski obseg ter dvodobni in tridobni takt • Pesmi pred petjem vedno intonira

<ul style="list-style-type: none"> • Samostojno pojejo že osvojene in nove ljudske ter umetne pesmi • Doživeto zapojejo pesmi izbranih vsebin • Dramatizirajo primerne pesmi • Ustvarjajo lastne interpretacije pesmim 	<p>učenci ponovijo enostavne melodične motive, ki jih učitelj zapoje ali zaigra in ozaveščajo tonske višine</p> <ul style="list-style-type: none"> • V obliki glasbenih dialogov ustvarjajo preproste melodije z glasom • Učenci spontano pripevajo ali pojejo pesmice ob različnih dejavnostih(sprehodi, delovna vzgoja...) • Izbirajo primerne slike(osnovna čustva) ki ustrezajo razpoloženju, ki ga prinaša določena pesem • Ob izbranih pesmih izražajo ustrezna čustva (veselje, žalost...), se vživijo v vsebino in dajejo svoje predloge za interpretacije 	<p>Igraj kolo</p> <p><u>2. TUJE LJUDSKE PESMI:</u> Tisoč iskric smo prižgali Ko sveti vsi, korakajo Po polju sneg se beli</p> <p><u>3. UMETNE PESMI:</u> A. Gretry: Osel in kukavica W. A. Mozart: Mali potepuh M.Pirnik: Bele snežinke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učence navaja na petje v ustreznih legah. Spodbuja jih k visokemu petju in primerni jakosti • Učitelj izbira po vsebini raznolike pesmi • Učencem predstavi pesem kot celoto, za spodbudo pri osvajanju pa uporabi zgodbe, uganke, slike... • Učitelj usmerja učence k smiselni interpretaciji pesmi (upošteva tempo, dinamiko, artikulacijo...) • Učitelj izbira pesmi po lastni presoji in išče lastne vire
GIBALNO IZRAŽANJE			
OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se prosto gibljejo ob glasbi • Korakajo v ritmu glasbe 	<ul style="list-style-type: none"> • Učenci preko pesmic spoznavajo dele telesa in njihovo uporabnost pri gibanju 	<ul style="list-style-type: none"> • Za gibanje ob glasbi uporabi učitelj vsebine iz 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelj mora upoštevati gibalne sposobnosti in morebitne primanjkljaje

<ul style="list-style-type: none"> • Se gibljejo po gibalnih vzorcih ob glasbi • Uskladijo gibanje telesa oz. delov telesa z ritmom posredovane glasbe • Nakazujejo gibanje melodije z gibanjem telesa • Zplešejo enostaven ljudski ples • Gibalno ponazorijo vsebine obravnavanih pesmi (dramatizacija pesmi) • Z gibanjem telesa in mimiko obraza izrazijo različna razpoloženja, ki jih prinašajo glasbene vsebine • Oblikujejo gibe po lastni zamisli 	<ul style="list-style-type: none"> • Učenci se gibljejo ob različnih spodbudah: <ul style="list-style-type: none"> - zvoki: ropot, zven, šum, glas - predmeti: rute, baloni, obroči, igrače, trakovi... - glasba • Učenci opazujejo in posnemajo gibanja živali, poklicev in pojavov v naravi (se gibljejo kot drevesa v vetru, dežne kaplje, snežinke, potočki...) • Ozaveščajo premikanje delov telesa z ritmom glasbe primerne tempa • Učenci nakazujejo s telesom gibanje melodij (nizki toni – hoja po kolenih, s sklonjenim telesom; visoki toni – hoja po prstih...) • Učenci korakajo ob ritmični glasbeni spremljavi ali ob petju v različnih gibalno-plesnih motivih • Učenci plešejo polko v parih • Učenci z gibanjem uprizarjajo 	<p>dejavnosti petja in poslušanja glasbe(ljudske in umetne pesmi) ter odlomki instrumentalnih glasbenih del</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vsebine gibalnih improvizacij so lahko zvočne slike, ki nastajajo pri igranju na instrumente 	<p>posameznega učenca in ga usmerjati v ustrezne gibalne vzorce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitelj usmerja učence, da se gibalno izražajo na njim lasten način in razvijajo gibalno fantazijo • Učitelj usmerja učence, da opazujejo različna gibanja in jih posnemajo; pri tem se izogiba prikazovanja stereotipnih gibanj. • Učitelj pomaga učencem, da najdejo svoj lasten gibalni izraz. Gibanje naj jim pomaga k globljemu doživljanju glasbe • Učitelj izbere primerno vsebino za vživljanje vanjo in njeno gibalno uprizoritev
--	---	--	---

	<p>glasbene vsebine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenci preko pesmi gibalno izražajo čustva jeze, veselja, žalosti, strahu • Učenci si izmišljajo lastne gibalne vzorce in jih pokažejo sošolcem 		
GLASBENO-DIDAKTIČNE IGRE IN DRUGE DEJAVNOSTI V POVEZAVI Z GLASBO			
OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sodelujejo in upoštevajo pravila preprostih glasbeno-didaktičnih iger za razvoj glasbenih sposobnosti • Se sprostijo in doživijo pozitivna čustva ob glasbi s pomočjo primernih glasbenih vsebin • Sodelujejo pri glasbenih igrah, preko katerih razvijajo čustvovanje, socializacijo, motoriko in kognitivne sposobnosti • Slikajo ob različnih 	<ul style="list-style-type: none"> • IGRE: Za razlikovanje zvokov in iskanje njihovega izvora; za razvijanje gibljivosti govornega aparata in pravilne artikulacije; za razlikovanje jakosti in hitrosti glasbe • IGRE moči, kanaliziranja negativnih čustev z dinamiko, tempom, igrami vlog • IGRE, pri katerih uporabimo glasbo za sprostitvev (ustvarjanje bližine in zaupanja s telesnim stikom, glasba za 	<p>Vsebine iger naj izhajajo iz ugank, preprostih zgodb ali znanih pravljic.</p> <p>Uporabijo se take pesmice, ki so zaradi posebnih glasbenih in besednih vsebin že same po sebi igre</p> <p>Uporabi se glasba različnih obdobij, stilov, zvrsti</p> <p>Zvočni memori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pri igrah, ki ustvarjajo telesno bližino, naj bo učitelj pozoren na: <ul style="list-style-type: none"> - učence, ki odklanjajo telesni kontakt (učenca ne sili, ampak ga počasi navaja nanj) - učence, ki kažejo pretirano potrebo po telesnem stiku (učencu postavlja potrebne omejitve) • Glasbene igre, ki jih učitelj najde v različnih priročnikih, naj služijo zgolj kot ideje, ki jih sam priredi tako, da učenci razumejo navodila in lahko izvedejo

<p>glasbenih vsebinah</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udeležijo se primernih glasbenih prireditev • Obiščejo glasbeno šolo 	<p>relaksacijo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • IGRE za osvajanje imen instrumentov, prepoznavanje in poimenovanje barv, prepoznavanje in poimenovanje čustev ○ Učenci se udeležijo glasbenih nastopov prijateljev iz drugih skupin, učencev osnovnih šol, glasbenih šol ter obiščejo glasbeno šolo 	<p>Čarobna vrečka (taktilno prepoznavanje instrumentov in poimenovanje)</p> <p>Kocka (vizualno prepoznavanje instrumentov - Učenci mečejo kocko, na kateri so narisani različni instrumenti. Instrument prepoznajo, ga poimenujejo in nanj zaigrajo.)</p>	<p>načrtovano nalogo samostojno ali s pomočjo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitelj ponuja učencem individualno pozornost in s tem občutek sprejetosti • Nепrestano spodbuja učence k ustvarjanju, tako glasbenemu kot gibalnemu, besednemu in likovnemu. • Posamezne glasbene igre so učitelju sredstvo za doseganje neglasbenih ciljev. Upoštevati mora individualne posebnosti, potrebe in želje posameznega učenca. Za te igre lahko uporabi katerokoli vrsto glasbe. • Učitelj izbira vsebine iger svobodno in po lastni presoji
---	---	---	--

4. OPIS OSVOJENIH ZNANJ IN VEŠČIN

V nadaljevalnem programu osnovnošolske ravni I ni predvideno podajanje opisne ocene osvojenih znanj in veščin, vendar je vsekakor potrebno evalvirati posameznikov napredek v okviru individualiziranega programa, saj je to osnova za nadaljevanje načrtovanja njegovega učno vzgojnega procesa in torej za načrtovanje novih operativnih ciljev.

5. ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI

Učni načrt Posebnega programa vzgoje in izobraževanja za področje glasbena vzgoja lahko izvajajo:

- Univerzitetni diplomirani defektolog
- Univerzitetni diplomirani defektolog z dodatnim znanjem iz glasbenega področja, ki ga pridobi s strokovnim spopolnjevanjem
- Profesor glasbene vzgoje z dodatnim defektološkim izpopolnjevanjem

Za kvalitetno izpopolnjevanje učnega procesa se v skupini potrebuje tudi asistent varuh negovalec.

6. PRILOGA

6.1. Specialno-didaktične posebnosti

Poleg tega, da glasba spodbuja vsestranski učenčev razvoj, pa ima tudi nepogrešljivo vlogo pri njegovi estetski in osebnostni rasti. Glasbene izkušnje povečujejo izražanje čustev in ostrijo zavedanje in opažanje čustev drugih. Estetske komponente, ki jih nosi glasba, so tista moč, ki vpliva na čustveno doživljanje njenih vsebin ter omogočajo estetsko zadovoljstvo.

Naloga učitelja je, da vsakemu učencu pomaga pri iskanju te lepote in vedno globljemu doživljanju glasbe. Truditi se mora, da delo na področju glasbe vodi načrtno in sistematično, učence pa neprestano spodbuja k aktivnemu sodelovanju in glasbenemu izražanju. Premišljeno mora uporabljati najprimernejše metode in pristope ter učencem ves čas pomagati, da razvijajo preko petja, igranja, poslušanja in različnih iger glasbeno občutljivost. Ponuditi jim mora glasbo takih vsebin in v takih odmerkih, da jo bodo sposobni sprejeti in jim bo hkrati omogočala optimalen razvoj.

Vsak učitelj si glede na sposobnosti učencev ustvari svoj način dela. Pri tem svobodno izbira program pesmic in melodij za poslušanje, petje in igranje, gibalnih in glasbeno-didaktičnih iger ter ostalih dejavnosti, ki jih vsebinsko povezuje s primernimi področji izobraževanja.

V učnem načrtu je navedenih veliko vsebin, priročnikov in pesmaric... Učitelju naj služijo zgolj kot opora, možnost, ideje, nikakor pa ne kot omejitve, torej nekaj, od česar ne sme odstopati. Pomembno pa je, da pri izbiri vsebin upošteva strokovna merila, kot so :

- estetska vrednost glasbe, ki jo ponudi učencem
- primernost glede na glasbeno razvojne zmožnosti učencev
- Glasbene vsebine naj povezuje in prepleta z drugimi vsebinami in področji dela tako, da ne pozabi na zastavljene cilje, ki jih ima na področju glasbene vzgoje. Pazi naj, da glasbena vzgoja ne bo osiromašena na raven dopolnila in razvedrila.
- Učitelj mora poskrbeti, da se **v vsaki uri** glasbene vzgoje smiselno in enakovredno prepletajo različne dejavnosti **vsaj dveh** glasbenih področij.

Glasba naj bo učencem vsakdanja spremljevalka.

6.2. Medpodročne povezave

Prepletanje področij je skoraj pri vsaki učni vsebini eden od osnovnih načinov specialno pedagoškega dela, učitelj pa vsak sam presodi, kje se vsebine povezujejo.

6.3. Časovni okvir

Za področje glasbena vzgoja **Posebni program vzgoje in izobraževanja**, ki je bil sprejet na 58. seji Strokovnem svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje, 5. junija 2003, predvideva v predmetniku za nadaljevalni program osnovnošolske ravni I naslednji časovni okvir :

1. A. NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - OSNOVNI

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10.leto	11.leto	12.leto
GLASBENA VZGOJA	2 uri tedensko	2 uri tedensko	2 uri tedensko
Število tednov v letu	35	35	35
Število ur letno	70	70	70

1. B. ZA NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I – RAZŠIRJENI

	4.stopnja		
DNEVI DEJAVNOSTI	10. leto	11. leto	12. leto
KULTURNI DNEVI	1 dan	1 dan	1 dan

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10. leto	11. leto	12. leto
INTERESNE DEJAVNOSTI	1 uro tedensko	1 uro tedensko	1 uro tedensko
Število tednov	35	35	35

Kompleksnost vsebin s tega področja je vedno bolj zahtevna, na telesnem in čustvenem področju funkcioniranja se pojavljajo velike spremembe. Stiki z ožjim in širšim okoljem so pogostejši in zahtevnejši.

1.C. VZGOJNI PROGRAM (SOCIALIZACIJSKI – NAMESTITVENI PROGRAM)

	4. stopnja		
Področje/leta šolanja	10. leto	11. leto	12. leto
GLASBENA VZGOJA	3 ure tedensko	3 ure tedensko	3 ure tedensko
Število tednov v letu	52	52	52
Število ur letno	156	156	156

6.4. Kako uporabljamo učni načrt

Učni načrt predstavlja I. nadaljevanje prvega dela osnovnošolske ravni. Cilji, ki jih zajema, so vezani na vsakodnevno življenje in jih poučujemo v naravni situaciji in v naravnem okolju, tako da preidejo v navade in jih učenec kjerkoli in kadarkoli izvaja spontano. V proces učenja je pomembno vključiti učenca in njegovo okolje (starše, negovalno okolje).

Učni načrt izhaja iz operativnih ciljev. Za dosego le teh se učitelj poslužuje predlaganih vsebin, oziroma jih izbere po svoji presoji. Učitelj pozna specialno didaktična priporočila, nekatera so predlagana v učnem načrtu.

Določeni cilji po stopnjah so stopnjevani v majhnih korakih, kajti učenci napredujejo kronološko, njihove sposobnosti pa so zelo različne. Če so cilji za učenca prenizki ali previsoki, učitelj v okviru individualiziranega programa prilagodi izbor operativnih ciljev, ki jih lahko izbere tudi iz osnovnega programa prvega dela osnovnošolske ravni.

Vsebine naj učitelj prilagaja okolju iz katerega izhajajo učenci. Sproti naj sledi novostim na področju glasbene vzgoje in jih uporablja pri svojem delu.